

Kuidas volatiilses maailmas ellu jääda?

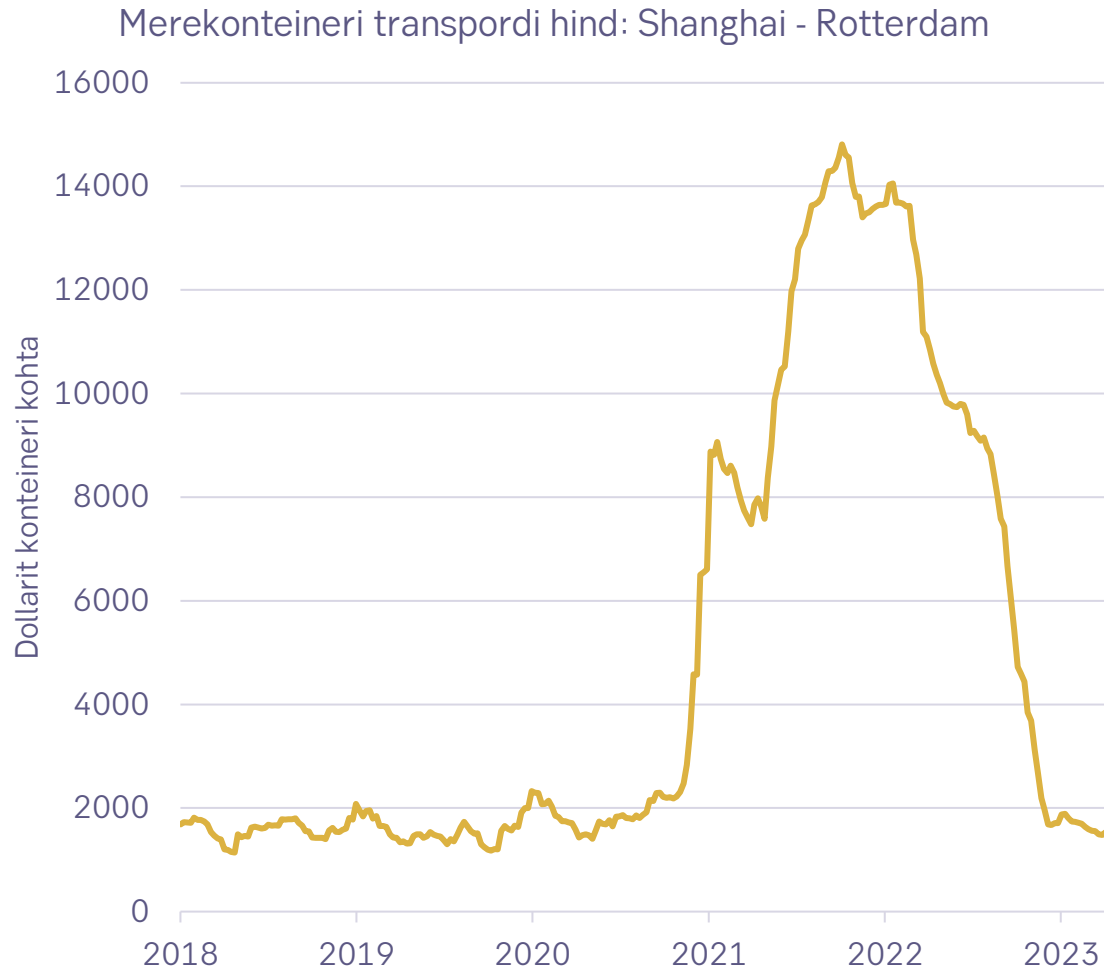
12.04.2023

Martin Sillasoo, SEB finantsturgude riskinõustaja

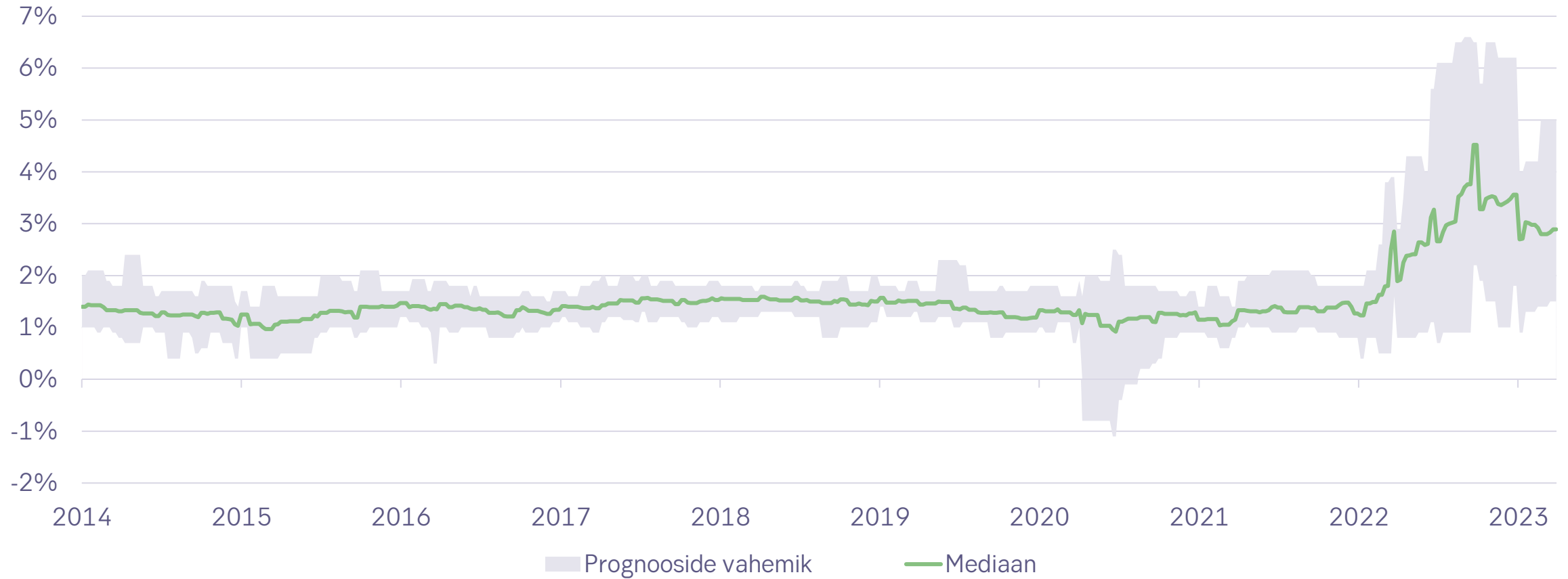
Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeringud
maapiirkondadesse

3 aastat väga turbulentset maailma

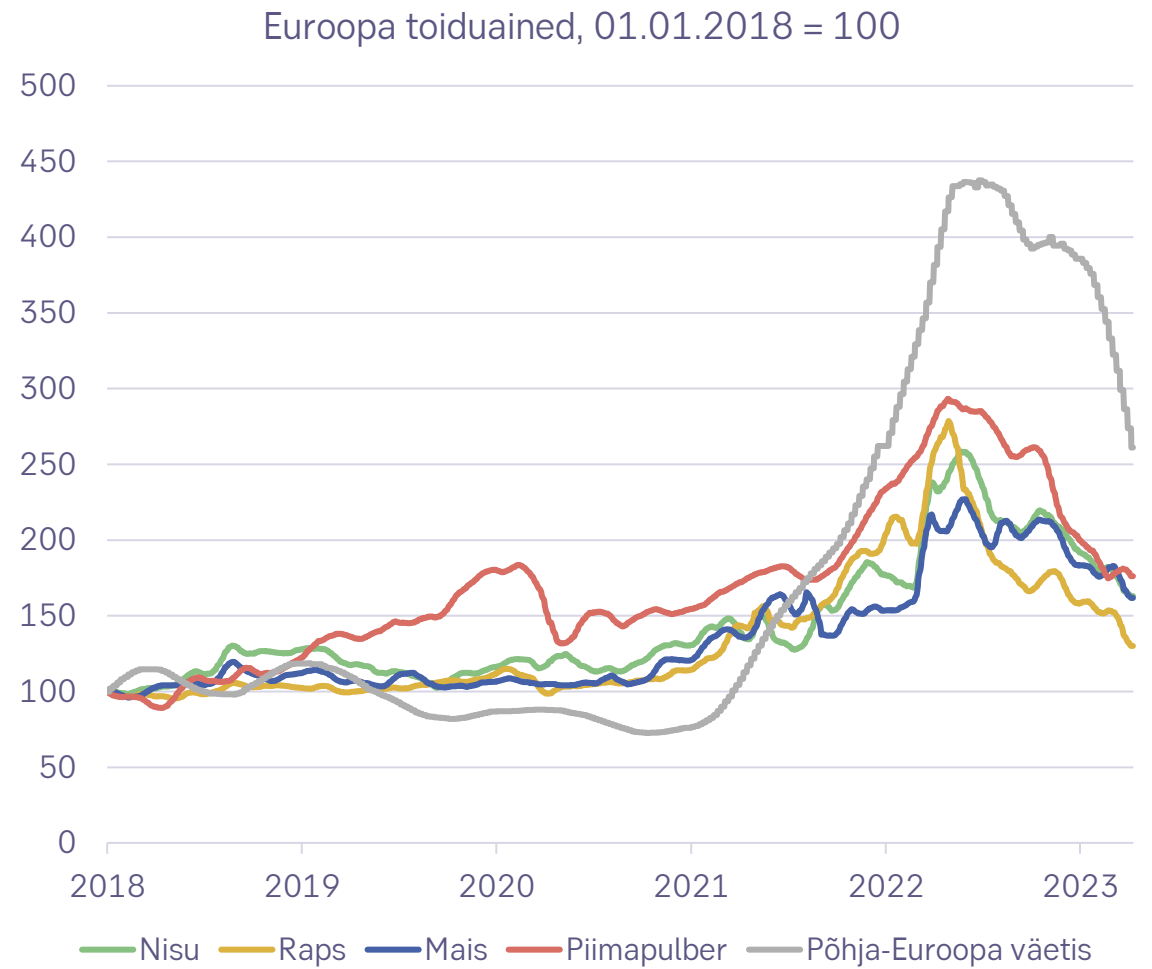
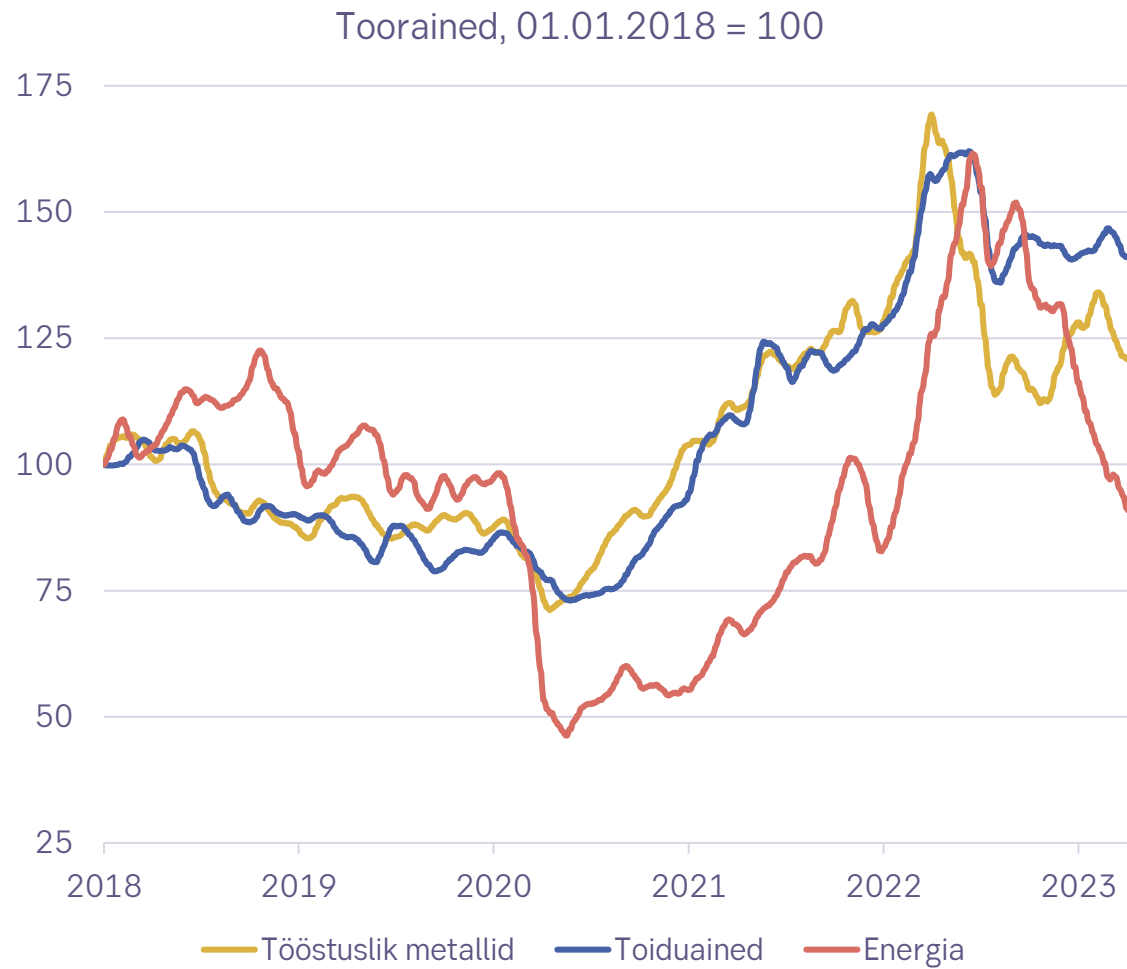

Pikajaline nähtavus oluliselt kehvem kui varasemalt

Euroala inflatsiooni prognoos, 4 kvartalit ette
(Mis on euroala inflatsioon 4 kvartali pärast)

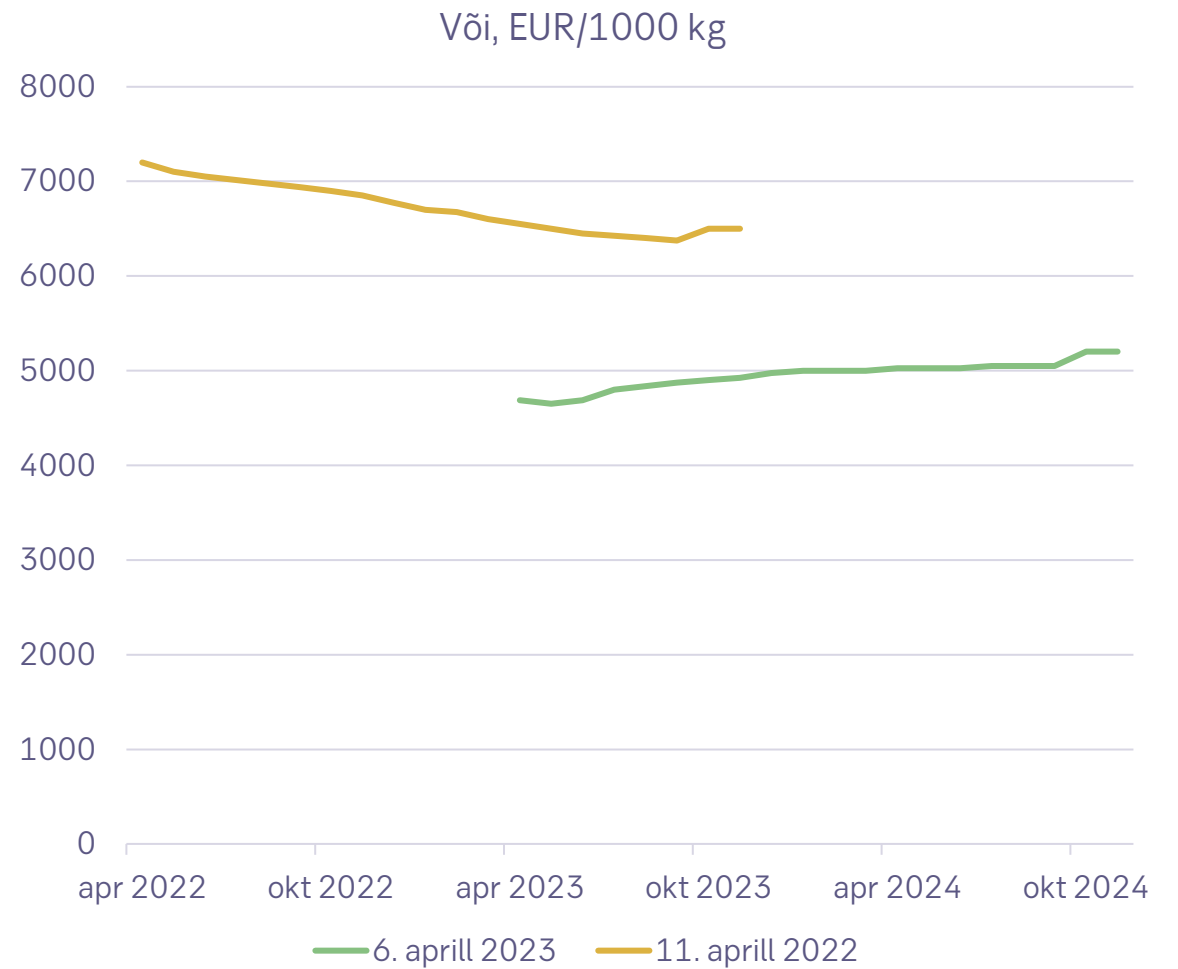
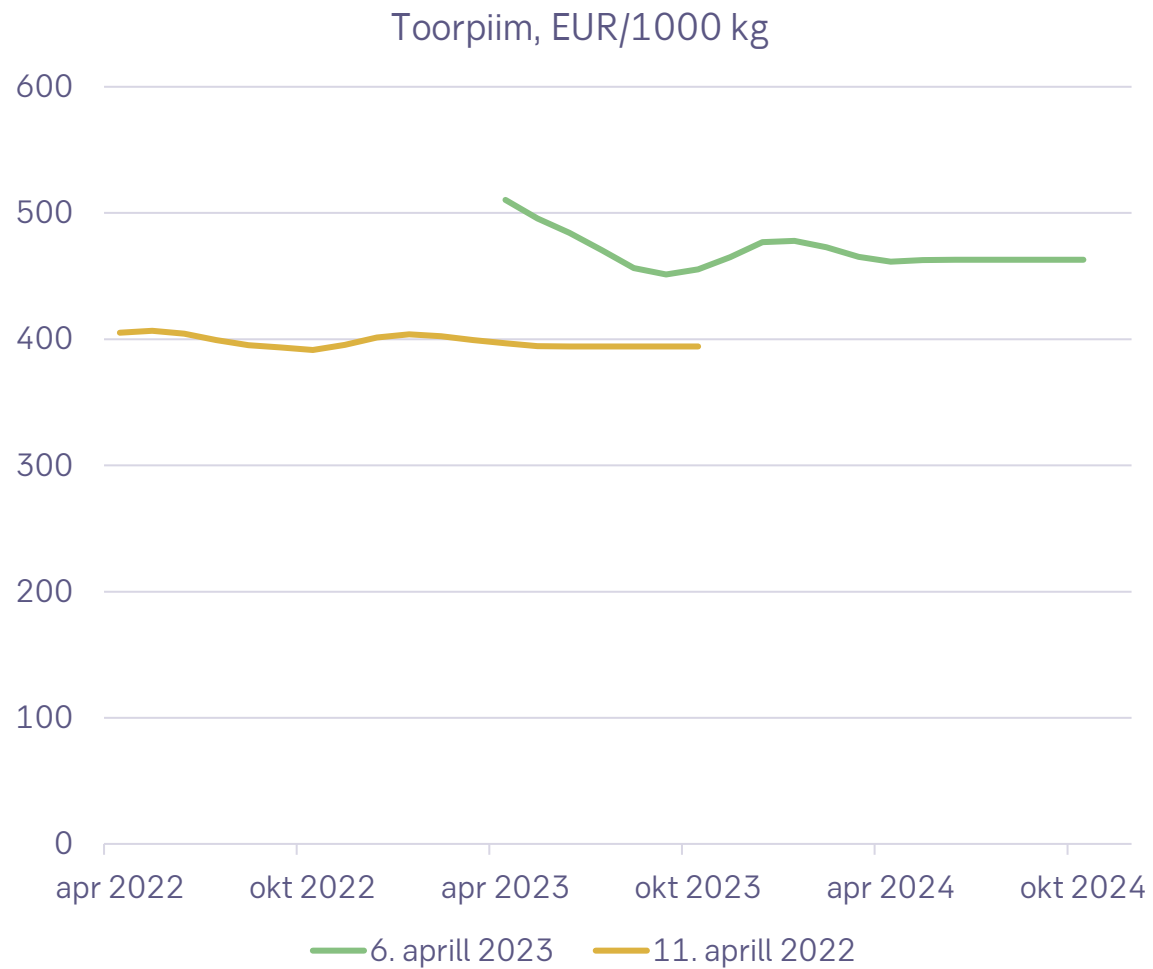
Tooraineturud pakkunud samuti palju volatiilsust

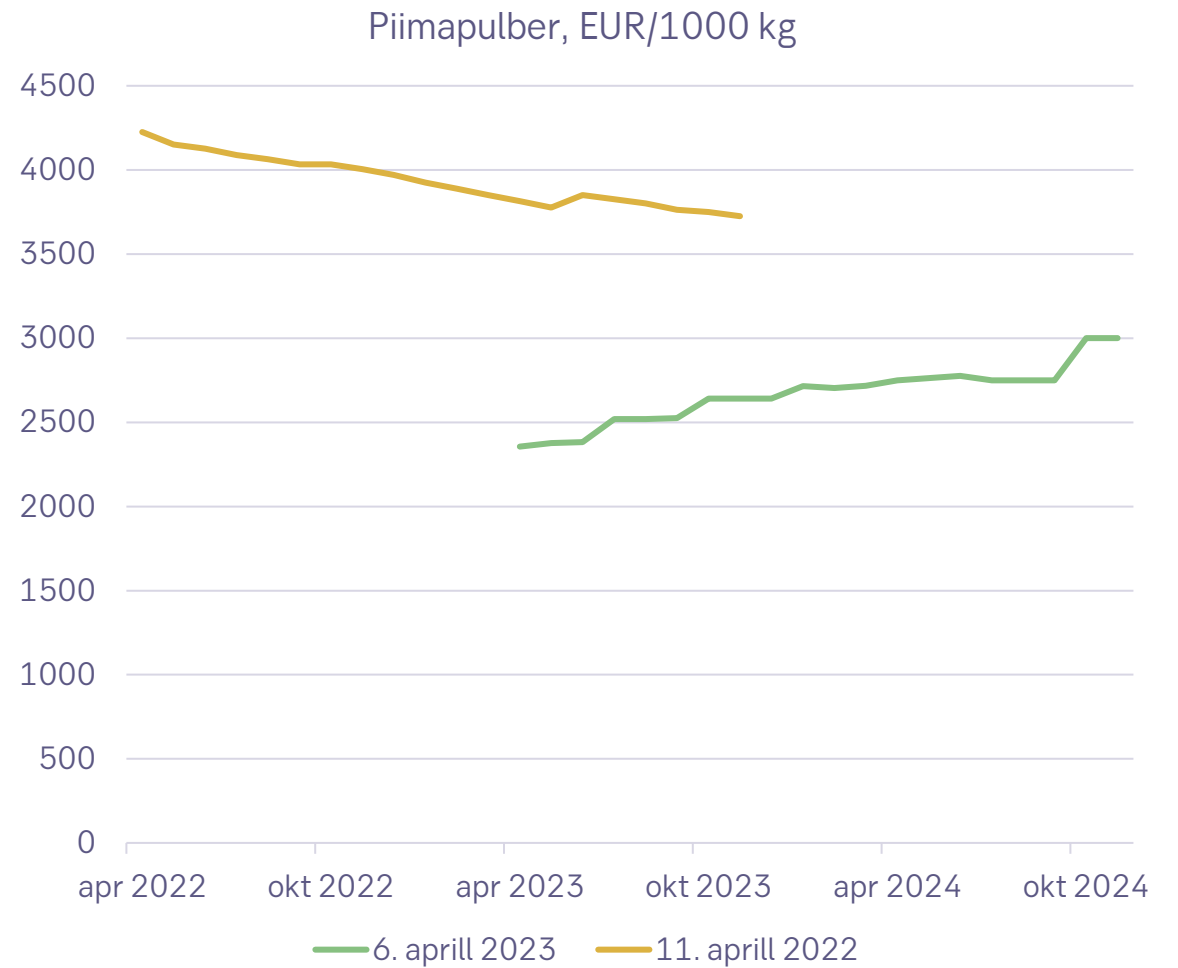
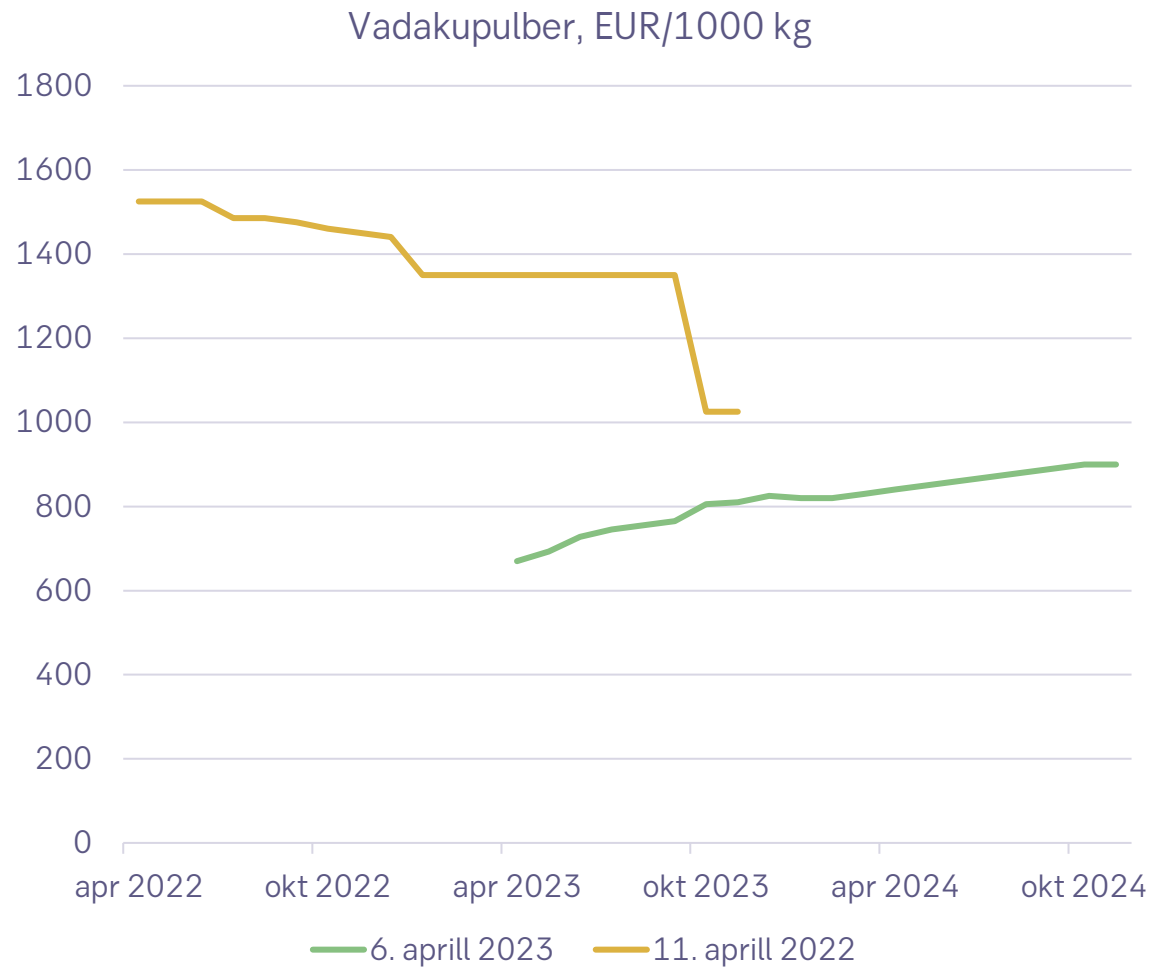
Sõda ei on puudutanud ka piimatoodete hindu

Piimatoodete tulevikuhinnad: täna ja aasta tagasi

Piimatoodete tuleviku hinnad: täna ja aasta tagasi

Kuidas volatiilsuses ellu jääda?

Kuidas volatiilsuses ellu jääda?

- Võidud ja kaotused võivad olla oluliselt suuremad
- On võimalik jääda ajutiselt keerulisse olukorda või teenida erakorralist tulu
- Olenevalt ettevõtmisest, kasutatakse erinevaid finantsinstrumente, millega on võimalik kokku leppida tulevikutehingute hinnatasemed
- Finantsinstrumendid ja tulevikutehingud ei ole aga imerohi
 - Mida teevad teised?
 - Mis võib juhtuda ettevõtte konkurentsivõimega?

Mis teeb ühe kauba finantsinstrumendina lihtsasti kaubeldavaks?

Univeraalsus või standardsus

- Kergesti määratav koostis või väikesed erinevused kvaliteedis

Transporditavus

- Ühiku hind vs ühiku transpordikulu
- Omanduste säilimine

Likviidsus

- Nii ostjate või müüjate huvi kaubelda

Põllumajandustoodetes põllusaadustel toimib finantsinstrumentide turg

- Teraviljad kõige paremini kaubeldavad, sest „kriteeriumid“ täidetud
- Samuti osad sisendid (näiteks elekter, gaas, väetised) kauplevad turul aktiivselt
- Piimatoodete puhul on olukord mõnevõrra keerulisem
 - Takistuseks transporditavus/riknevus
 - Seetõttu piimatoodete turg regionaalne
 - Sarnane olukord näiteks metsanduses
- Piimatoodetest on piimapulber kõige suurema haardega toode

Mida teha, kui riskide juhtimiseks õigeid finantsinstrumente ei ole?

Piimanduses finantsinstrumentide abil riske juhtida täiel määral ei ole kahjuks võimalik.

Põhiprintsiibina proovida hoida sisendite ja toodangu hinnastamise loogika võimalikult sarnane

- Kui sisend on ujuva või turuhinna põhine ning mõjutab oluliselt toodangu turuhinda, võiks kaaluda ka toodangu puhul turuhinna kasutamist
- Aitab vältida olukordi, kus ühelt poolt on fikseeritud hinnad muutuvad koormaks

Pikaajalised hinnakokkulepped annavad suurema tuleviku rahavoogude prognoositavuse

- On teada sisendite ja toodangu hinnad
- Kuna finantsinstrumendid puuduvad, on valikuks osapoolte vahelised kokkulepped
 - Hinnakokkulepe aluseks võib võtta ka turu kaubeldavate instrumentide hindu.

Täiendavad kaalutluskohad

Kuidas senisest erinevalt tegutsemine võib mõjutada konkurentsivõimet?

- Sisendid fikseeritud, aga toodang mitte?

Osapoolte vahel hindade kokku leppimisel jääb vastaspoole risk

- Kas kõik austavad lepingut kui turuhind liigub ühele vastaspoolele negatiivses suunas?
- Kas on kokku lepitud, kuidas on võimalik tehingust väljuda?

Kokkuvõtteks

Tänään!